

Milijon 289 tisoč 369 za samostojno Slovenijo

Gostovanje razstave Arhiva RS v Sokolskem domu v Škofji Loki

Dvajseto obletnico samostojne države Slovenije je v Škofji Loki primerno obeležila razstava Arhiva Republike Slovenije, ki je med 20. majem in 16. junijem gostovala v Sokolskem domu. Razstava z atraktivnim naslovom *»Milijon 289 tisoč 369 za samostojno Slovenijo«* je obudila spomin na pozitivno razpoloženje ljudi v času izvedbe plebiscita, v mesecu decembru leta 1990. Za loško občinstvo sta razstavo uradno odprla loški župan mag. Miha Ješe in Ivan Oman, ki je poudaril, *»da ni nič narobe, če smo si različni v političnih nazorih, da pa je slabo, če se ob razlikah ne znamo pomeniti in nismo enotni pri temeljnih vprašanjih države«*.

V prvi vrsti sva avtorici razstave nagovarjali mlajše generacije, ki v času plebiscita še niso imeli volilne pravice. Za učence loških osnovnih in srednjih šol so bila organizirana strokovna vodenja po razstavi, na katerih so se učenci poglobili v čas, ko so *»njihovi očetje in matere v ključnem obdobju slovenske zgodovine znali stopiti skupaj in z optimizmom zreti v samostojno prihodnost«*. Dodatno so lahko poglobili svoje znanje tudi s pomočjo učnih listov, ki so bili pripravljene za prvo, drugo in tretjo triado osnovnih šol ter gimnazijo in druge srednje šole. Na tem mestu gre zahvala Zavodu za šolstvo Republike Slovenije, ki nam je pomagal pri strokovni izdelavi učnih listov. Razstava je tudi omogočila, da so lahko aktivno in s sodobnimi pristopi spoznali pomembno obdobje slovenske zgodovine. Prek dotikalnih zaslonov so si lahko ogledali vse televizijske posnetke iz obdo-

Logotip razstave Arhiv RS ob 20-letnici PLEBISCITA 1990. (Futura DDB, Ljubljana)

bja plebiscita, pestro numizmatično in filatelistično zbirko, za spomin so si lahko odtisnili priložnostni poštni žig in obrisali priložnostni srebrnik, izdan ob prvi obletnici plebiscita.

Razstava je bila tako s strani učencev osnovnih šol, dijakov in učiteljev izjemno dobro sprejeta in obiskana. V slabem mesecu dni si jo je ogledalo okoli tisoč obiskovalcev, največ učencev ter dijakov loških osnovnih in srednjih šol. Nekaj pristnih vtisov učencev povzemanj iz Knjige vtisov: »Ponosen sem, da sem Slovenec«, »Škoda, da nas osamosvojitveni duh ne preveva še danes!«, »Ponos te prevzame, ko si ogledaš razstavo – ponos, da si Slovenec«.

Osrednji del razstave je obiskovalce vabil na simulirano volišče izpred dvajsetih let, kjer so lahko ponovno, ali pa prvič, oddali svoj glas za samostojno Slovenijo. Zanimivo je primerjati volilne rezultate izpred dvajsetih let za volilno enoto Škofja Loka in volilne rezultate obiskovalcev razstave, ki so izpolnili glasovnice in svoj glas oddali v simulirane volilne skrinjice v času gostovanja razstave v Škofji Loki.

Volilni rezultat izpred dvajsetih let ob 95,9 % volilni udeležbi kaže izjemno visoko podporo osamosvojitvenim težnjam Slovenije. Svoj glas ZA samostojno in neodvisno Slovenijo je oddalo 92,3 % vseh, ki so se udeležili glasovanja, PROTI je bilo 2,9 %. Rezultati glasovanja v času gostovanja razstave, dvajset let kasneje, kažejo, da bi 76,5 % obiskovalcev ponovno glasovalo ZA, glas PROTI pa je oddalo kar

10,7 % obiskovalcev razstave, ki so izkoristili priložnost in ponovno glasovali.

Razstava je v mesecu januarju 2012 zaključila svoj enoletni krog gostovanj po vsej Sloveniji in s tem tudi simbolno zaključila obeležitev dvajsetletnice praznovanja samostojne Slovenije. Obiskala je kar enajst lokacij po Sloveniji, vsakokratna postavitve razstave je dala nov pečat tako razstavi kot njenemu konceptu. Želja razstave je bila obuditi pozitivni duh na enega ključnih obdobjev slovenske zgodovine in s tem dati spodbudo mladim, da je za višje ideale treba stopiti skupaj in verjeti v boljšo prihodnost. Prepričani smo, da nam je uspelo in se na tem mestu zahvaljujemo vsem našim gostiteljem, ki so razstavo vzeli za svojo in ji pomagali, da je dosegla svoj namen.

Utrinek z razstave. (RPS d.o.o., Ljubljana)